

Akcje, kampanie i imprezy czytelnicze skutecznym sposobem zachęcania uczniów do czytania

Olga Topolewska, nauczyciel konsultant ds. bibliotek szkolnych
Centrum Edukacji Nauczycieli w Białymstoku
Opublikowano 4 grudnia 2015
Zdjęcie: [Pixabay](#) [4.12.2015] , licencja CC0

W ostatnich latach coraz popularniejszymi formami promocji czytelnictwa i rozbudzania zainteresowań czytelniczych stają się akcje i kampanie organizowane na masową skalę. Zaprezentowany przegląd nie wyczerpuje całości tematu, w celu wyszukania informacji na temat bieżących inicjatyw promujących czytelnictwo, warto śledzić aktualności na portalach bibliotekarskich i stronach instytucji kulturalnych. Pomocne może być m.in. Kalendarium konferencji i wydarzeń bibliotecznych zamieszczone na portalu [Lustro Biblioteki](#), kalendarz serwisu [Bibliosfera.net](#), a też strona [Biblioteki w Szkole](#).

Przegląd akcji, kampanii społecznych o zasięgu ogólnopolskim

- Cała Polska Czyta Dzieciom - [www akcji](#).

Inicjatorem akcji czytelniczych na masową skalę była fundacja ABC XXI, która to zainicjowała ogólnopolską kampanię Cała Polska Czyta Dzieciom. Fundacja została założona w grudniu 1998 r. przez Irenę Koźmińską, która pełni w niej do dziś funkcję prezesa. W ramach kampanii przeprowadzane były (są) stałe akcje m. in.: Od czwartego roku, bez książeczki ani kroku, Ogólnopolskie Urodziny Kubusia Puchatka, Mikołajki z Mikołajkiem, Zima z książką, Wiosenna Zbiórka Książek. Prowadzone są programy edukacyjne m.in.: Czytające szkoły, Czytające Przedszkola, Czytanie zbliża. Fundacja ABCXXI opracowała Kryteria Wyboru książek do głośnego czytania dzieciom oraz Złotą Listę najbardziej polecanych tytułów. Fundacja opracowuje kalendarium imprez czytelniczych na każdy miesiąc roku, które może być kopalnią pomysłów na organizację comiesięcznych imprez wewnątrzszkolnych. Najbardziej znaną akcją w ramach kama pani jest Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom organizowany w pierwszym tygodniu czerwca.

- Noc w bibliotece – [www akcji](#)

Obchody tygodnia czytania od tego roku będą poprzedzane nową akcją *Noc w bibliotece*. Organizatorami są: Centrum Edukacji Obywatelskiej, „Gazeta Wyborcza” i Magazyn „Książki”, Fundacja „ABCXXI – Cała Polska czyta dzieciom”, Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, Instytut Książki. Akcja zdobyła znamienitych Partnerów, patronów medialnych, a przede wszystkim została objęta patronatem honorowym Ministra Edukacji Narodowej, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Biblioteki Narodowej.

- Narodowe Czytanie - [www akcji](#)

Coraz większą popularnością cieszy się *Narodowe Czytanie*, zapoczątkowane w 2012 roku przez Bronisława Komorowskiego Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Czytano "Pana Tadeusza" A. Mickiewicza, "Zemstę" A. Fredry, "Trylogię" H. Sienkiewicza i w tym roku "Lalkę" B. Prusa.

- Święto Wolnych Książek lub Bookcrossing - [www akcji](#)

Święto Wolnych Książek lub Bookcrossing czyli „krążąca książka” lub „książka w podróży” w swoich założeniach ma na celu podniesienie poziomu czytelnictwa i spopularyzowanie samego faktu czytania. Idea święta zrodziła się w 2001 roku w USA i swoim zasięgiem obiegła cały świat. W Polsce funkcjonuje od 2003, w akcje uwalniania książek włączyły się szkoły, biblioteki, uczelnie wyższe, organizacje społeczne, kulturalne, instytucje naukowe, środowiska literackie, samorządy, media. Dzięki akcjom bookcrossingowym w obiegu znalazło się ponad 221 tys. książek, udało się uruchomić ponad 20 tys. pól bookcrossingowych (stan na czerwiec 2015).

- Międzynarodowy Miesiąc Bibliotek Szkolnych

Od 1999 roku w październiku biblioteki szkolne na całym świecie obchodzą Międzynarodowy Miesiąc Bibliotek Szkolnych (do 2007 r. był to Międzynarodowy Dzień Bibliotek Szkolnych). Święto zostało ustanowione przez International Association of School Librarianship - IASL (Międzynarodowe Stowarzyszenie Bibliotekarstwa Szkolnego). W Polsce nie ma centralnych obchodów święta, każda biblioteka wypracowuje własne propozycje. Redakcja portalu *Biblioteka w Szkole* i serwisu *Biblioteki Szkolne online* corocznie zapraszają do dzielenia się pomysłami obchodów święta. Na stronie *Bibservisu Bibliotek Szkolnych Podlasia* można znaleźć tegoroczne programy obchodów – zob. [www](#) i wydarzenia archiwalne – zob. [www](#). Zebrane propozycje są nieustającą „kopalnią” pomysłów do wykorzystania w pracy każdej biblioteki.

- Tydzień Bibliotek - zob. [www](#)

Jest organizowany co roku przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich w dniach 8-15 maja, ma na celu podkreślanie roli czytania i bibliotek w poprawie jakości życia, edukacji oraz zwiększanie prestiżu zawodu bibliotekarza i zainteresowania książką szerokich kręgów społeczeństwa. Organizowane są konkursy: na plakat oraz na najciekawsze wydarzenie organizowane w ramach Tygodnia Bibliotek.

- Czytamy wszędzie – [www akcji](#)

Prowadzona przez bibliotekę „Wolne Lektury”, na stronie głównej akcji czytamy: „to kampania promująca czytelnictwo w miejscach, w których ludzie czekają: w przychodni lekarskiej, urzędzie, na dworcu, w autobusie, samolocie czy pociągu. Organizatorzy chcą pokazać, że wykorzystywane przez odbiorców urządzenia mobilne (tablety, smartfony, czytniki e-booków, komputery przenośne) mogą pomagać w kontakcie z literaturą w każdej chwili i każdym miejscu.

- Książka w podróży – zob. [www](#)

PKP Intercity, wspólnie z księgarniami Matras i Publio oraz z Wolnymi Lekturami zainicjowała kolejny ciekawy projekt *Książka w podróży*. Od września 2015 roku, przez kolejne miesiące we wszystkich pociągach PKP Intercity oraz na wielu dworcach kolejowych w Polsce znajdują się specjalne plakaty prezentujące wizualną bibliotekę.

- Czytam sobie - [www akcji](#)

To akcja rozpoczęta 29.X.2013r przez wydawnictwo Egmont. Jej celem jest "pokazanie dzieciom, że samodzielne czytanie jest dobrą zabawą, a nauka czytania może być radosna i ciekawa. Miłość do książek trzeba rozbudzać od najmłodszych lat, ponieważ na naukę czytania nigdy nie jest za wcześnie". W akcję „Czytam sobie” włączyło się wiele autorytetów i osób związanych z kulturą oraz z literaturą i na co dzień zajmujących się językiem polskim. Patronatu honorowego udzieliła Biblioteka Narodowa wraz z licznymi partnerzy z różnych obszarów życia społecznego i gospodarczego, w tym Polska Izba Książki, Komitet Ochrony Praw Dziecka (na podstawie materiałów prasowych dostępnych na stronie akcji).

- Nie jestem statystycznym Polakiem, lubię czytać książki – [www akcji](#)

Akcja rozpoczęta w styczniu 2012 roku, kontynuowana na portalu Facebook, odwołująca się głównie do książek fantastycznych. Łączna liczba polubień strony - 161 253 (na dzień 2.10.15r.)

- Ja Czytam! Dyskusyjne Kluby Edukacyjne - [www kampanii](#)

Najnowsza kampania wydawnictwa Operon *Ja Czytam! Dyskusyjne Kluby Edukacyjne* ma na celu celem rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród dzieci i młodzieży przez organizację w szkołach Dyskusyjnych Klubów Edukacyjnych. Nawiązuje do priorytetów MEN, przystępując do oferty nauczyciel może przejść kurs animatora edukacji, nauczyć się prowadzić Dyskusyjne Kluby Edukacyjne, nieodpłatnie skorzystać z literatury, muzyki, filmów jak też przystąpić na stronie Facebook do społeczności dyskutującej o książkach.

- Inne akcje

O zaskakujących, pomysłowych kampaniach promujących czytelnictwo pisze Agnieszka Belcer¹ z Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi. Z okazji Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich (23 kwietnia) księgarnia Empik organizowała dwie nietypowe akcje: „Książka – stosuj codziennie” (2014r.), „A Ty do czego używasz książek?” (2012r.). Z równie ciekawą inicjatywą - „Czytaj! Zobacz więcej” - wystąpiły Bibliocreatio i Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego. Program „Xięgarnia” to z kolei program telewizyjny (TVN24) o literaturze przybliżający widzom najlepsze publikacje książkowe z 30 tysięcy tytułów ukazujących się co roku na polskim rynku. Stacja prowadziła akcję „Zaczytane Wakacje” (od 23 czerwca do 2 sierpnia 2014 roku) dzięki wsparciu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu „Promocja czytelnictwa”.

Akcje, kampanie organizowane lokalnie

- Z książką na walizkach, czyli spotkania pisarzy z młodymi czytelnikami

Akcja wymyślona przez Wojciecha Karwackiego – dyrektora Wydawnictwa Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. „Wędrująca biblioteka” miała na celu dotarcie z książką i jej twórcami do najodleglejszych zakątków kraju poprzez porozumienie instytucji oraz ludzi działających na rzecz książki w trosce o rozwój czytelnictwa najmłodszych. Przedsięwzięcie to organizowane było przez wydawnictwa Ossolineum i Literatura cieszyło się coraz większym zainteresowaniem wśród młodych czytelników, rodziców i bibliotekarzy.

Przykłady działań lokalnych: Dolnośląskie – [www akcji](#) (rok 2015); Podkarpackie – [www akcji](#) (rok 2015); Pomorskie – [www akcji](#) (rok 2008).

- Czytam, bo lubię – [www akcji](#)

Ciekawą inicjatywę czytelniczą połączoną z promowaniem pracy bibliotek szkolnych prowadziły w latach 2012-2014 w województwie podlaskim Media Regionalne Sp. z o.o. , właściciel regionalnych gazet. Elementami kampanii „Czytam, więc wiem” były m.in.: konkurs "Moje pasje, moje stypendium", wtorkowy tygodnik "Wiem" oraz akcja *Czytam, bo lubię*. Uczniów wszystkich poziomów nauczania zaproszono do pisania recenzji ulubionych książek, tak powstał zbiór ciekawych prac uczniowskich obrazujący współczesne wybory lekturowe dzieci i młodzieży.

Imprezy szkolne

Imprezy o zasięgu szkolnym mogą nawiązywać do programów akcji o szerszym zasięgu (lokalnym, ogólnopolskim), ale też można pokusić się o autorskie rozwiązania. Wiele ciekawych inicjatyw zostało zaprezentowanych na łamach czasopisma „Biblioteka w Szkole”, warto do nich sięgać w poszukiwaniu pomysłów. Zestawienie literatury dostępne w załączniku.

Przypisy

1. Belcer Agnieszka, *Promowanie czytelnictwa i bibliotek z pomysłem: przegląd wybranych akcji czytelnicznych*, W: Podkarpackie Studia Biblioteczne [online], 2015 nr 4, [dostęp 4 grudnia 2015], Dostęp w Word Wide Web: <http://psb.ur.edu.pl/promowanie-czytelnictwa-i-bibliotek-z-pomyslem-przeglad-wybranych-akcji-czytelnicznych>

Bibliografia

1. Gołębiowski Łukasz, *Gdzie jest czytelnik?*, Warszawa 2012, ISBN 9788362948673
2. Hak Katarzyna, *Promocja we współczesnej bibliotece*, „Poradnik Bibliotekarza”, 2013 nr 7-8, s. 4-11.
3. Kubów Stefan, *Jak promować bibliotekę?*, „Bibliotekarz”, 2006 nr 9, s. 10-15.
4. Michałek Barbara, *Pomysły na promocję biblioteki szkolnej*, "Poradnik Bibliotekarza", 2010 nr 2 s. 32-35
5. Rafińska Elżbieta, *W poszukiwaniu nowych form promocji biblioteki szkolnej*, "Biblioteka w Szkole" 2013 nr 2 dod. Biblioteka Centrum Informacji 2013 nr 1 s. 3-7
6. Radwański Aleksander, *Biblioteka w nowoczesnym społeczeństwie*, „Bibliotekarz”, 2007 nr 11 s. 4-7.